

# İNSAN HAKLARI ve DEMOKRASİ

|    |                                       |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|----|---------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| 1  | Ders Adı:                             | İNSAN HAKLARI ve DEMOKRASİ                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| 2  | Ders Kodu:                            | SOS3007                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 3  | Ders Türü:                            | Zorunlu                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| 4  | Ders Seviyesi                         | Lisans                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 5  | Dersin Verildiği Yıl:                 | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 6  | Dersin Verildiği Yarıyıl              | 5                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 7  | Dersin AKTS Kredisi:                  | 3.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 8  | Teorik Ders Saati (saat/Hafta)        | 2.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 9  | Uygulama Ders Saati(saat/Hafta)       | 0.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| 10 | Laboratuvar Ders Saati (saat/hafta) : | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 11 | Dersin Önkoşulu:                      | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 12 | Dersin Dili:                          | Türkçe                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
| 13 | Dersin Veriliş Şekli:                 | Yüz yüze                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| 14 | Dersin Koordinatörü:                  | Öğr.Gör. HATİCE ÇAĞLAR ÖZTEKE                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| 15 | Dersi Veren Diğer Öğretim Elemanları: | -                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| 16 | Koordinatör İletişim Bilgileri:       | haticecaglar@uludag.edu.tr<br>0 224 294 22 88<br>U.Ü.Eğitim Fakültesi İlköğretim Bölümü Sosyal Bilgiler Öğretmenliği<br>ABD<br>Görükle Yerleşkesi/ Nilüfer-BURSA                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| 17 | Dersin WEB adresi:                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 18 | Dersin Amacı:                         | Demokrasi ve İnsan Haklarının Dünyada ve Türkiye de ki tarihsel gelişim sürecini, çağdaş demokrasinin ilkelerini-özelliklerini ve çeşitlerini incelemek. Uluslararası kuruluşlar ve insan haklarına yönelik başlıca sözleşmeleri, çalışmaları, Uluslararası sözleşmelerin iç hukuktaki yerini ve bağlayıcılığını açıklamak. Öğretmen adaylarımızın insan hak ve özgürlükleri eğitimi alanında üzerine düşen görev, yükümlülük ve sorumluluk bilincini güçlendirmektir. |
| 19 | Dersin Mesleki Gelişime Katkısı:      |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
| 20 | Dersin Öğrenme Kazanımları:           |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|    | 1                                     | Hak, adalet, eşitlik, özgürlük gibi başlıca temel kavram ve terimler bilgisine sahip olabilmek.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |
|    | 2                                     | İnsan hakları düşüncesinin tarihsel boyutta gelişimini kavrayabilmek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|    | 3                                     | Demokrasinin tanımlanma sorunu çerçevesinde, demokrasi ve insan hakları kavramlarının ilişkisini çözümleyebilmek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
|    | 4                                     | Demokratik yönetimlerin temel hak ve ödevler düzeyinde gerçekleşebilmesi için bilinçli insanın rolünü açıklayabilmek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
|    | 5                                     | İnsan hakları ve siyasal sistemler arasındaki ilişkiyi kurabilmek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
|    | 6                                     | Çağdaş demokrasinin özelliklerini ve ilkelerini açıklayabilmek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|    | 7                                     | Demokrasi ve insan haklarını koruma mekanizmalarının gerekliliğini kavrayabilmek                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |

|       |                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                       |
|-------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|       | 8                                                                                                                                                                           | İnsan haklarının ve demokrasinin güvence altına alınmasını sağlayan uluslararası sözleşmeleri değerlendirebilme                       |
|       | 9                                                                                                                                                                           | Çoğulcu demokrasilerde bireye insan hakları ve demokrasi bilincinin kazandırılmasında sivil toplum örgütlerinin rolünü çözümleyebilme |
|       | 10                                                                                                                                                                          | İnsan hakları ve demokrasi eğitiminde farklı yöntem ve teknikleri kullanabilme                                                        |
| 21    | Dersin İçeriği:                                                                                                                                                             |                                                                                                                                       |
| Hafta | <b>DERS İÇERİKLERİ</b>                                                                                                                                                      |                                                                                                                                       |
|       | <b>Teorik</b>                                                                                                                                                               | <b>Uygulama</b>                                                                                                                       |
| 1     | Ders içeriği hakkında genel bilgi ve kaynakların tanıtımı<br>Terimsel Kavramlar ve Yaklaşımlar<br>Hak, adalet, eşitlik, özgürlük ve kamu terimlerinin anlamları             |                                                                                                                                       |
| 2     | Tarihsel Süreçte İnsan Hakları Düşüncesinin Gelişmesi                                                                                                                       |                                                                                                                                       |
| 3     | Kamu Özgürlüklerinin Doğuşu İngiltere                                                                                                                                       |                                                                                                                                       |
| 4     | Kamu Özgürlüklerinin Doğuşu Amerika ve Fransa                                                                                                                               |                                                                                                                                       |
| 5     | Osmanlı İmparatorluğu'nda Kamu Özgürlükleri                                                                                                                                 |                                                                                                                                       |
| 6     | Demokrasiyi Tanımlama Sorunu<br>Demokrasinin Uygulanma Biçimleri                                                                                                            |                                                                                                                                       |
| 7     | İnsan Hakları ve Siyasal Sistemler                                                                                                                                          |                                                                                                                                       |
| 8     | Çağdaş Demokrasinin Temel İlkeleri ve Özellikleri<br>Egemenliğin ulusa/halka ait olması<br>Bireyin özgürlüğü<br>Kamu özgürlükleri                                           |                                                                                                                                       |
| 9     | Çağdaş Demokrasinin Temel İlkeleri ve Özellikleri<br>Eşitlik ilkesi<br>Temsil ilkesi / Siyasi partiler / Seçimler<br>Çoğunluk ilkesi<br>Kamuoyu ilkesi<br>Çoğulculuk ilkesi |                                                                                                                                       |
| 10    | Demokrasi ve İnsan Haklarını Koruma Mekanizmaları<br>Güçler Ayrımı ve Hukuk Devleti                                                                                         |                                                                                                                                       |
| 11    | Uluslararası Kuruluşlar ve İnsan Haklarına Yönelik Başlıca Sözleşmeler                                                                                                      |                                                                                                                                       |
| 12    | Bireye Demokrasi ve İnsan Hakları Bilincinin Kazandırılması                                                                                                                 |                                                                                                                                       |
| 13    | İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi                                                                                                                                          |                                                                                                                                       |
| 14    | İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitiminde Yöntem ve Teknikler                                                                                                                   |                                                                                                                                       |

|                                                |                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |
|------------------------------------------------|---------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------|
| 22                                             | Ders Kitabı, Referanslar ve/veya Diğer Kaynaklar: | GÜNDÜZ, Mustafa ve GÜNDÜZ, Ferhan (2002). Yurttaşlık Bilinci, Ankara, Anı yayıncılık<br>BEETHAM David, BOYLE Kevin(2005). 80 soru 80 Cevap Demokrasinin Temel İlkeleri, Ankara, Adres yayınları<br>AKIN, İlhan(1990)Kamu Hukuku, İstanbul, Beta Basın Yayım ve Dağıtım AŞ<br>DOĞAN, İsmail (2001). Modern Toplumda Vatandaşlık, Demokrasi ve İnsan Hakları, Ankara,<br>ROUSSEAU,J.J. , Toplum Sözleşmesi, Adam Yayıncılık / Düşünce Dizisi<br>KABAOĞLU, İbrahim (1993). Özgürlükler Hukuku, İnsan Haklarının Hukuksal Yapısı Üzerine Bir Deneme, İstanbul, AFA yayıncılık.<br>KARAMAN KEPENEKÇİ, Yasemin(2000)İnsan Hakları Eğitimi, Ankara, Anı Yayıncılık<br>KAPANİ, Münci(1993). Kamu Hürriyetleri, Ankara, Yetkin yayınevi<br>KUÇURADI, İoanna; Bülent Peker. (1999). 50 Yıllık Deneyimlerin Işığında Türkiye’de ve Dünyada İnsan Hakları. Ankara, Türkiye Felsefe Kurumları yayını.<br>ÖZBUDUN, Ergun(2009). Türk Anayasa Hukuku, Yetkin yayınevi, Ankara.<br>SARICA, Murat (1983). 100 Soruda Siyasi Düşünce Tarihi, Gerçek yayınevi,İstanbul,<br>TANİLLİ, Server(1994)Nasıl Bir Demokrasi İstiyoruz? İstanbul, Cem yayınevi<br>TANİLLİ, Server(1993) Devlet ve Demokrasi, İstanbul, Cem yayınevi<br>TANÖR, Bülent(1997) Türkiye’nin İnsan Hakları Sorunu, İstanbul, BDS yayınları<br>TOURAİNE, Alain (2002). Demokrasi Nedir?, çev.Olcay KUNAL, İstanbul, YKY<br>ÜNAL, Şeref (1997). Temel Hak ve Özgürlükler İnsan Hakları Hukuku, Ankara, Yetkin yayınları<br>YEŞİL, Rüştü (2002). Okul ve Ailede İnsan Hakları ve Demokrasi Eğitimi, Ankara, Nobel yayın dağıtım. |               |
| 23                                             | Değerlendirme                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |
| YARIYIL İÇİ ÇALIŞMALARI                        |                                                   | SAYISI                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | KATKI YÜZDESİ |
| Ara Sınav                                      |                                                   | 2                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 50.00         |
| Kısa Sınav                                     |                                                   | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0.00          |
| Ödev                                           |                                                   | 0                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 0.00          |
| Yıl Sonu Sınavı                                |                                                   | 1                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 50.00         |
| Toplam                                         |                                                   | 3                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | 100.00        |
| Yıl içi çalışmalarının Başarıya Oranı          |                                                   | 50.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |               |
| Finalin Başarıya Oranı                         |                                                   | 50.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |               |
| Toplam                                         |                                                   | 100.00                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |               |
| Kullanılan Ölçme ve Değerlendirme Yaklaşımları |                                                   |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |
| 24                                             | AKTS / İŞ YÜKÜ TABLOSU                            |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |               |

| ETKİNLİK                                                | SAYISI | Süresi (Saat) | Toplam İş Yüğü (Saat) |
|---------------------------------------------------------|--------|---------------|-----------------------|
| Teorik Dersler                                          | 14     | 2.00          | 28.00                 |
| Uygulamalı Dersler                                      | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Sınıf Dışı Ders Çalışma Süresi (Ön çalışma, pekiştirme) | 14     | 3.00          | 42.00                 |
| Ödevler                                                 | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Projeler                                                | 1      | 14.00         | 14.00                 |
| Arazi Çalışmaları                                       | 0      | 0.00          | 0.00                  |
| Arasınaylar                                             | 2      | 7.00          | 14.00                 |
| Diğer                                                   | 14     | 1.00          | 14.00                 |
| Yarıyıl Sonu Sınavı                                     | 1      | 10.00         | 10.00                 |
| Toplam İş Yüğü                                          |        |               | 122.00                |
| Toplam İş Yüğü / 30 saat                                |        |               | 4.07                  |
| Dersin AKTS Kredisi                                     |        |               | 3.00                  |

| 25                                                | PROGRAM YETERLİLİKLERİ İLE<br>DERS ÖĞRETİM KAZANIMLARI İLİŞKİSİ TABLOSU |     |     |         |     |     |        |     |     |          |      |      |              |      |      |      |
|---------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------|-----|-----|---------|-----|-----|--------|-----|-----|----------|------|------|--------------|------|------|------|
|                                                   | PY1                                                                     | PY2 | PY3 | PY4     | PY5 | PY6 | PY7    | PY8 | PY9 | PY10     | PY11 | PY12 | PY13         | PY14 | PY15 | PY16 |
| ÖK1                                               | 5                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK2                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK3                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK4                                               | 0                                                                       | 3   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK5                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK6                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK7                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 3   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK8                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK9                                               | 0                                                                       | 0   | 0   | 0       | 0   | 0   | 0      | 3   | 0   | 0        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK10                                              | 0                                                                       | 0   | 3   | 0       | 0   | 0   | 0      | 0   | 0   | 3        | 0    | 0    | 0            | 0    | 0    | 0    |
| ÖK: Öğrenme kazanımlar PY: Program yeterlilikleri |                                                                         |     |     |         |     |     |        |     |     |          |      |      |              |      |      |      |
| Katkı Düzeyi:                                     | 1 çok düşük                                                             |     |     | 2 Düşük |     |     | 3 Orta |     |     | 4 Yüksek |      |      | 5 Çok Yüksek |      |      |      |